

Voorstel aan : Gemeenteraad van 16 december 2013
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 3 december 2013
Nummer : 52
Onderwerp : Vaststellen Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen
Bijlage(n) : Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Samenvatting : De verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen is tot stand gekomen in samenwerking met het bureau Involon, die ruime ervaring heeft met het maken van kwijtscheldingsverordeningen. Daarnaast is gebruik gemaakt van de modelverordening zoals deze door de VNG is opgesteld. Tot op heden had de gemeente geen kwijtscheldingsverordening omdat de kwijtscheldingsaanvragen onder het participatiefonds vielen. In verband met de gewijzigde wetgeving mag dit niet meer.

Voorgestelde beslissing : De raad besluit:

1. de kwijtscheldingsverordening vast te stellen;
2. de normen voor kwijtschelding vast te stellen op 100% van de bijstandsnorm;
3. dat de verordening per 1 januari 2014 in werking treedt;
4. de verordening op de daartoe gebruikelijke wijze bekend te maken.

Inleiding

De Gemeentewet en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 geven sinds kort meer ruimte aan gemeenten om eigen beleidskeuzes te maken, die ertoe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend. In samenwerking met het bureau Involon en aan de hand van het VNG-model is een verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen tot stand gekomen.

Tot op heden waren de toegestane beleidskeuzes kwijtschelding:

1. Voor bepaalde belastingen wel, geen of in beperkte mate kwijtschelding toestaan (artikel 255 Gemeentewet).
2. De normkosten van bestaan (kwijtscheldingsnorm) maximaal verruimen van 90% naar 100% van de bijstandsnorm (artikel 255 Gemeentewet/Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen).

Sinds vorig jaar en dit jaar zijn de nieuw toegestane beleidskeuzes:

3. Kwijtschelding privé-belastingsschulden voor ondernemers op grond van dezelfde systematiek als voor particulieren (artikel 28 Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990, per 1 april 2011).
4. Kosten kinderopvang als bijzondere uitgaven in aanmerking nemen (artikel 28 Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990, per 1 januari 2012).
5. Vaststellen hogere kwijtscheldingsnorm voor 65+-ers (artikel 255 Gemeentewet/Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen, per 1 januari 2012).
6. Verruiming van de vermogensvrijstelling (artikel 255 Gemeentewet, per 1 juli 2011).

De raad is bevoegd te beslissen of invulling gegeven wordt aan deze beleidskeuzes.

Bestaand beleid

Er is geen aanleiding om de eerder gemaakte keuzes ter discussie te stellen Dit betekent dat:

1. Kwijtschelding wordt verleend voor de volgende belastingsoorten:
 - onroerendezaakbelasting;
 - afvalstoffenheffing (vastrecht);
 - rioolheffing.
2. De normkosten van bestaan op 100% in aanmerking worden genomen.

Nieuw beleid

Beleidskeuze 1 – Kwijtschelding privé-belastingsschulden voor ondernemers op grond van dezelfde systematiek als voor particulieren (artikel 28 Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990, per 1 april 2011).

Met ingang van 1 april 2011 is de mogelijkheid in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 opgenomen, om ondernemers voor die belastingen die geen betrekking hebben op de bedrijfsvoering (dus alleen voor de privé-belastingen) onder dezelfde voorwaarden in aanmerking te laten komen voor kwijtschelding als particulieren. Een ondernemer is in dit kader een natuurlijk persoon die een bedrijf of een zelfstandig beroep uitoefent.

Door de wijziging in de regelgeving kan een gemeente besluiten om kwijschelding van gemeentelijke belastingen voor ondernemers onder dezelfde voorwaarden toe te kennen als particulieren. Daarbij geldt dan wel de restrictie dat het om privé-belastingen gaat. Belastingen die geheel of gedeeltelijk verband houden met de uitoefening van het beroep of bedrijf vallen buiten de verruiming van de regelgeving.

Wij stellen voor om deze verruimingsmogelijkheid in 2014 te onderzoeken, bij andere gemeenten navragen wat hun ervaringen zijn en wat voor normen daar worden gehanteerd. Afhankelijk van de uitkomsten zou dit met ingang van 2015 kunnen ingaan. Wij komen hier seperaat bij u op terug.

Beleidskeuze 2 – Kosten kinderopvang als uitgaven in aanmerking nemen

De recente bezuinigingsmaatregelen van het kabinet zijn er op gericht zijn om ook alleenstaande ouders met jonge kinderen te stimuleren om aan de arbeidsmarkt deel te nemen. Hierdoor zijn strengere eisen gesteld aan ontheffing van sollicitatie- en arbeidsverplichting voor alleenstaande ouders met jonge kinderen in de WWB. Om voor deze categorie armoedeval te voorkomen, is voor de kwijschelding van gemeentelijke belastingen de mogelijkheid geschapen om de kosten van kinderopvang mee te nemen in de berekening van het inkomen.

De maatregel geldt echter voor alle gezinssamenstellingen, onder voorwaarde dat de kinderopvang 'noodzakelijk' is. Er kan bijvoorbeeld geen sprake zijn van een ouder die thuis zit en het kind op kan vangen. De alleenstaande ouder die werkt, gedeeltelijk werkt of studeert kan in aanmerking komen. Daarnaast ook de gezinnen waar beide ouders werken, beide ouders studeren of de één werkt en de ander studeert. De verwachting is evenwel dat vooral alleenstaande ouders baat bij de maatregel zouden kunnen hebben.

De financiële gevolgen van *beleidskeuze 4* (kosten kinderopvang in aanmerking nemen als uitgaven) zijn niet te bepalen, aangezien het gaat om belastingschuldigen die nu voornamelijk niet in aanmerking komen voor kwijschelding.

Om die reden stellen wij voor om de voorgenoemde kosten vooralsnog niet in aanmerking te laten komen voor kwijschelding.

Beleidskeuze 3 – Vaststellen hogere kwijscheldingsnorm voor 65+

Omdat de WWB-normen door het besluit van het kabinet 'afbouw dubbele heffingskorting'¹ ieder half jaar worden afgebouwd en de AOW-norm op hetzelfde niveau blijft (hier wordt de dubbele heffingskorting niet afgebouwd), ontstaat er een steeds groter verschil tussen het netto inkomen van een belastingschuldige die alleen AOW heeft en de kwijscheldingsnorm voor 65+-ers (die gebaseerd is op de WWB-norm). Gemeenten en waterschappen hebben sinds 1 januari 2012 de mogelijkheid gekregen om het uit elkaar groeien van deze normen voor 65+-ers tegen te gaan. Op dit moment zijn de verschillen tussen de kwijscheldingsnorm voor 65+-ers en de AOW-norm gering (enkele euro's). Dit verschil wordt echter ieder jaar groter.

¹ Wet van 15 december 2011, houdende geleidelijke afbouw van de dubbele heffingskorting in het referentieminimumloon tot een keer de algemene heffingskorting met uitzondering van het referentieminimumloon voor de Algemene Ouderdomswet, Stb. 2011, 648

Wanneer besloten wordt om op grond van de in de Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke- en waterschapsbelastingen opgenomen mogelijkheid aan te sluiten bij de “netto AOW-norm”, voorkomt de gemeente dat AOW-ers zonder aanvullend pensioen op termijn niet meer in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Wij stellen voor om niet in te stemmen met deze beleidskeuze.

Beleidskeuze 4 – Verruiming van de vermogensvrijstelling

In de wet- en regelgeving is tot op heden voor het verlenen van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen het toegestane vermogen beperkt. Het vermogen is in dit kader de totale waarde van alle bezittingen, tegoeden op betaal- en spaarrekeningen, overwaarde op de eigen woning, auto, inboedel etc. De Wet werk en bijstand kent ruimere vermogensdrempels. In 2011 is een wetsvoorstel behandeld en goedgekeurd, waarbij is voorgesteld gemeenten, waterschappen en provincies de mogelijkheid te geven om in het kader van kwijtschelding van lokale belastingen, ruimere vermogensdrempels te hanteren (Stb. 2011, 309).

In overeenstemming met alle betrokken partijen² is naderhand besloten om de nadere regels niet aan te passen. Wij stellen derhalve voor om deze verruiming niet toe te passen.

Conclusies

Op grond van de in deze nota aangegeven gevolgen wordt het volgende geadviseerd:

1. de kwijtschelding van zakelijke lasten (OZB-eigendom en rioolheffing-eigendom) en de afvalstoffenheffing vastrecht ongewijzigd te laten;
2. de normkosten van bestaan voor belastingschuldigen tot 65 jaar ongewijzigd op 100% van de WWB-norm te laten;
3. de verruimingsmogelijkheid om ondernemers voor kwijtschelding in aanmerking te laten komen op dezelfde wijze als die voor particulieren gelden, voor het jaar 2014 niet toe te passen maar een onderzoek in te stellen naar de (on-)mogelijkheden van deze verruimingsmogelijkheid en deze in 2015 toe te passen;
4. de kosten van kinderopvang als uitgaven, ter bepaling van de inkomensnorm, vooralsnog niet toe te passen;
5. de normkosten van bestaan voor belastingschuldigen vanaf 65 jaar op 100% van de AOW-norm vast te stellen.

Communicatie

Wijzigingen in beleidskeuzes leiden in praktijk vaak tot vragen bij de burger. Een goede voorlichting vooraf heeft een gunstige invloed op het aantal onnodige vragen. Omdat de uitvoering van de kwijtschelding bij Hefpunt wordt ondergebracht, zal in de toelichting bij het verzoekformulier apart aandacht besteed moeten worden aan de gevolgen van de wijzigingen van het beleid van de gemeente Haren.

Advies

Het voorstel over de verordening kwijtschelding gemeentelijke heffingen aan de raad voorleggen zodat in haar vergadering van 16 december 2013 de genoemde verordening vastgesteld kan worden.

² De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, de staatssecretaris van Financiën en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Wij stellen u voor om de verordening kwijschelding gemeentelijke belastingen vast te stellen

Haren, 11 november 2013

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

J.G. Vlietstra,
burgemeester